

Resumé

1. Baggrund:

Ledig kapacitet på skolerne er i dag det primære kriterium, når der skal placeres special- og modtagelsesklasser. De skoler, hvor der er ledig kapacitet, er imidlertid oftest skoler med lav egenskoleandel og høj andel elever med dansk som andetsprog. Med ønsket om at skabe mere bæredygtige folkeskoler med en balanceret elevsammensætning har forligspartierne bag anlægsaftale 2025 anmodet Børn og Unge, Teknik og Miljø og Borgmesterens Afdeling om en kortlægning af behovet for kapacitet ved friholdelse af skoler med høj andel elever med dansk som andetsprog og lav egenskoleandel for special- og modtagelsesklasser.

1. maj 2026
Side 1 af 3

Med afsæt i analysen ønskes der en politisk stillingtagen til, hvorvidt udvalgte skoler skal friholdes for special- og modtagelsesklasser med henblik på at understøtte en mere balanceret elevsammensætning på skolerne. I tilfælde heraf ønskes der en stillingtagen til, hvorvidt der skal afsættes en pulje til at understøtte behovet for mere kapacitet på øvrige skoler.

**Børn og Unge
Teknik og Miljø
Borgmesterens Afdeling**

2. Friholdelse af skoler

Børn og Unge peger på, at de skoler, der som udgangspunkt skal friholdes fra at have special- og modtagelsesklasser, er skoler med en egenskoleandel under 40% og/eller en DSA-andel på over 45%. Dette for at sikre mere bæredygtige folkeskoler med en balanceret elevsammensætning. På nuværende tidspunkt drejer det sig om følgende otte skoler; Kløverskolen, Læssøesgades Skole, Møllevangskolen, Skjoldhøjskolen, Søndervangskolen, Tilst skole, Sødalskolen og Vestergårdskolen.

Listen er dynamisk, og der kan tilføjes nye skoler, eller skoler kan forsvinde fra listen – alt afhængigt af, hvorvidt de forsat opfylder kriterierne. Der kan samtidig være forhold som gør, at enkelte af skolerne kan fastholde et antal af special- eller modtagelsesklasse og stadig have en balanceret elevsammensætning.

3. Estimerede behov for kapacitet ved friholdelse af skoler

Hvis skoler med høj DSA og/eller lav egenskoleandel som udgangspunkt friholdes for special- og modtagelsesklasser, vil det både aktuelt (2025/26) og fremtidigt (2034/35) medføre et øget udbygningsbehov:

- Aktuelt (2025/26) vil det resultere i et øget udbygningsbehov på minimum 25 undervisningslokaler.
- Når der tages hensyn til faglige og pædagogiske argumenter for indplacering af klasserne, vil udbygningsbehovet være på 37-42 undervisningslokaler.
- Foruden undervisningslokaler bliver der behov for at udbygge skolerne med støttefunktioner (faglokaler, toiletter, pædagogiske arbejdspladser, tilpasning af parkeringsforhold og legearealer mv.)

4. Økonomiske konsekvenser af forslaget

I nedenstående tabel fremgår det fremtidige behov for undervisningskapacitet med udløste standardpriser¹ (jf. skoleudbygningsprogrammet 2026 inkl. de nye enhedspriser, som ikke er byrådsgodkendte). Det fremhæves, at det ikke er forventeligt, at

¹ Estimerne er baseret på en antagelse om, at udbygning vil skulle ske med en ligelig fordeling af nybyggede og ombyggede undervisningslokaler.

udbygningen vil kunne realiseres indenfor disse standardpriser. Samtidig bør priserne i analysen opdateres når resultaterne af den bestilte enhedsprisanalyse foreligger.

Tabel 1: Estimerede behov og udløst økonomi (2027-priser) jf. skoleudbygningsprogrammet og med de nye enhedspriser (ikke byrådsgodkendte endnu).

Behov	Behov for undervisningskapacitet	Udløste økonomi (jf. skoleudbygningsprogrammet – 1.000 kr.) *
Fremtidigt (2034/35)	37-42 undervisningslokaler	117.451 kr. – 133.323 kr.

1. maj 2026
Side 2 af 3

* = ved en ligelig fordeling af ny- og ombyggede undervisningslokaler.

Det vurderes ikke muligt at regne på, hvad det konkret vil koste at etablere de nødvendige støttefunktioner på de skoler, som får ekstra special- eller modtagelsesklasser, da det vil kræve en konkret vurdering af de fysiske forhold på den enkelte skole. Det foreslås derfor, at beløbet opjusteres fra 117-133 mio. kr. til 170 mio. kr., for at kunne etablere støttefunktionerne i forbindelse med om- og udbygningsprojekterne. Når der lægges en tredjedel oven i beløbet, skyldes det kompleksiteten ved at skulle bygge – der vil sandsynligvis skulle bygges knaster til eksisterende bygninger, ske omrokeringer på skolerne, for at sikre den pædagogisk drift er sammenhængende mm. Hvad det afsatte beløb reelt kan realisere, vil blive afklaret løbende i takt med, at der udmøntes anlægsmidler til de konkrete projekter.

Foruden økonomi til anlæg vil udbygning af undervisningslokaler på skolerne medføre øgede udgifter til bygningsdrift. Beløbet skal dække energi, rengøring, teknisk service, saltning og vedligehold mv. Der vil være behov for at få tilført budget til bygningsdrift på mellem 1,6-1,8 mio. kr. årligt til drift af 37-42 nye undervisningslokaler. Det vurderes at der skal afsættes 3,3 mio. kr. årligt, hvis beløbet også skal dække støttefunktionerne.

Ændringen af placeringen af special- og modtagelsesklasser kan forventes at medføre merudgifter til befordring af skoleelever.

Teknik og Miljø påpeger, at friholdelse af en række skoler fra special- og modtagelsesklasser vil efterlade en del ledig kapacitet på de friholdte skoler. Denne ledige kapacitet må ud fra Teknik og Miljø's perspektiv kunne udnyttes til andet kommunalt formål. Det fremhæves, at den ledige kapacitet på skolerne ikke vil kunne frasælges. Teknik og Miljø vil med de øvrige magistratsafdelinger arbejde på at udnytte de ledige arealer på skolerne, med henblik på en samlet arealreduktion som indgår i effektiviseringerne på ejendomsområdet. Desuden vil det øgede udbygningsbehov medføre flere anlægsprojekter/ombygningsprojekter i Aarhus Ejendomme, Teknik og Miljø.

3. Pulje - Forslag til finansiering

Der vurderes at være betydelige strukturelle og kapacitetsmæssige ubekendte faktorer forbundet med friholdelse af specifikke skoler. Såfremt Byrådet ønsker at friholde udvalgte skoler fra special og modtagelsesklasser foreslås det, at der afsættes en **særskilt pulje til udbygning og kapacitetsjusteringer**, som kan disponeres fleksibelt i takt med, at behovene opstår som konsekvens af friholdelsen.

Det er svært at fastsætte en størrelse på puljen på nuværende tidspunkt. Med afsæt i de faglige og pædagogiske hensyn for indplacering af special- og modtagelsesklasser vil der med fuld implementering af PLUS forventeligt være et udbygningsbehov på **37-42 undervisningslokaler og de dertilhørende støttefunktioner svarende til et behov på 170 mio. kr.**

Såfremt der ikke sker en fuld implementering af PLUSklasser vil det øge udbygningsbehovet, da der bliver behov for at fastholde flere specialklasser.

Forslaget kan skales. En skaleret model giver mulighed for at igangsætte arbejdet med at bygge ud på de skoler, som får special- og modtagelsesklasser som følge af at nogle skoler friholdes. Efterfølgende kan det vurderes, om der skal afsættes yderligere med anlægs- og driftsmidler til at sikre en fuld udfasning af special- og modtagelsesklasser fra skoler med lav egenskoleandel og høj DSA-andel.

1. maj 2026
Side 3 af 3